

تحقیقات نشان می‌دهد که خستگی راننده یکی از عوامل مؤثر در بیش از ۲۰ درصد تصادفات جاده‌ای و بیش از یک چهارم تصادفات کشنده و جدی است.



چطور در پوشی نذر آب مشارکت کنیم؟

هموطنان نیکوکار می‌توانند به منظور تسریع و تسهیل در یاری‌رسانی به آسیب‌دیدگان از خشکسالی در مناطق محروم جنوب شرق کشور با شماره‌گیری کد دستوری #۵۱۵۱×۷۳۲ از طریق تلفن همراه، مساعدت‌های نقدی خود را به هر میزان اهدا کنند. همچنین تمامی نیکوکاران و خیرین می‌توانند با انتخاب اپلیکیشن «آب» و ورود به منوی نیکوکاری و سپس گزینه «نذر آب»، کمک‌های نقدی خود را برای تأمین آب شرب هموطنان آسیب‌دیده از خشکسالی در استان‌های سیستان و بلوچستان، کرمان و خراسان جنوبی واریز کنند. شماره حساب ۶۶۶۶۶ جمعیت هلال احمر در بانک‌های ملت، صادرات، رفاه، سپه، کشاورزی، مهر ایران، دی، پارس‌سیان و پست‌بانک به این امر خیر اختصاص یافته است.

نگاه

بازاندیشی در مفهوم خیریه و داوطلبانگی

محمد رضا پویافر استادیار جامعه‌شناسی و فعال حوزه اجتماعی است. او مدتی مشغول تنظیم متن‌هایی در مورد نیکوکاری و فعالیت‌های داوطلبانه در ایران بوده



و حدود ۱۸ سال هم در فعالیت‌های مختلف سمن‌ها (NGOs) و آن‌چه به آن «داوطلبانگی» می‌گویند؛ مشارکت داشته است. در ادامه یادداشتی از این استادیار جامعه‌شناسی در مورد دوزخ مفهومی امور خیر (نیکوکاری) و فعالیت‌های داوطلبانه و همچنین خیر دینی و غیر دینی می‌خوانیم.

میان دوزخ مفهومی امور خیر (نیکوکاری) و فعالیت‌های داوطلبانه و همچنین زوج مفهومی خیر دینی و غیر دینی که به شکل نامأنوسی متمایز و بین آنها مرزبندی ایجاد شده است، تفکیک نخست در حالی انجام می‌شود که اساساً حتی متولی اصلی مؤسسات غیردولتی داوطلبانه یا همان سمن‌ها (NGOs) یعنی وزارت کشور، تفکیک دقیق ماهوی بین آنها قائل نشده است. تنها تفاوت در تعریف متفاوت مؤسسات خیریه و سمن‌ها در پایگاه اینترنتی صدور مجوز برای سمن‌ها (متعلق به وزارت کشور) این است که مؤسسات خیریه را بیشتر بانحوه اداره از سوی هیأت‌انامی‌شناسند و سایر سمن‌ها را به عنوان سمن‌های عضوپذیر (انتخاب هیأت مدیره‌بارای اعضا).

این در حالی است که ذات فعالیت مؤسسات خیریه و سمن‌ها، هر دو به فعالیت‌های داوطلبانه غیرانتفاعی و غیرسیاسی با اهداف عام‌المنفعه و ارزش‌آفرینی اجتماعی مربوط می‌شود. بنابراین تفکیک موسسه خیریه از سمن، تفکیکی بدون اصالت وجودی است که بیش از آن که موضوعات متفاوتی را در فعالیت‌های اجتماعی نشان دهد، نشان‌دهنده یک نوع نگرش سنتی به امور خیریه است. گویی در پس این تفکیک، این تلقی وجود دارد که امور خیریه همان حمایت‌ها و کمک‌های معیشتی و مالی از فقرای اقتصادی است و فعالیت‌های عام‌المنفعه مثل وقف مال برای اهداف زیست محیطی، حمایت از حیوانات به هیچ وجه خیریه نیستند، در حالی که اینها به روشنی مصادیق نوین بر زمین مانده امور خیریه هستند که از طریق ایفای مسئولیت اجتماعی فردی و کنش داوطلبانه شهروندان محقق می‌شوند.

از اینجا می‌توان گریزی به تفکیک بین زوج مفهوم دیگر، یعنی «خیر دینی» و «خیر غیردینی» داشت. اساساً در اسلام، «احسان» یا همان کنش خیر، نه تنها انسان‌های مؤمن، نه فقط انسان‌ها، بلکه حتی حیوانات، گیاهان و فراتر از موجودات زنده، کل خلقت را هم شامل می‌شود، چرا که کل عرصه گیتی عرصه نمود آیات الهی است و در نتیجه کنش خیر دینی، نه فقط شامل خیر در راه فعالیت‌ها و آیین‌های مذهبی یا آموزش و ترویج مستقیم دین، بلکه شامل هر آن‌چه نیت دینی و الهی را دربرداشته و معطوف به رساندن نفعی به دیگران باشد هم می‌شود. در واقع هر خیری که یکی از ویژگی‌های زیر را داشته باشد، خیر دینی است:

- احسان در حق سایر مومنان
- احسان در موضوعات یا اهداف دینی همچون مراسم و مناسک دینی، آموزش و ترویج دین و معارف دینی و مانند آن.
- احسان در مکان‌های مقدس
- احسان در زمان‌های (مناسبت‌های) دینی
- احسان در حق هر کسی یا موجود زنده یا چیزی با نیت دینی (الهی)
- بنابراین هر آن‌چه در دایره نیکی بگنجد و شامل حداقل ویژگی پنجم یعنی نیت‌مندی دینی باشد، مشمول تعریف «خیر دینی» است. البته نیت، امری درونی است. امور خیر بر حسب صورت بیرونی آنها ارزیابی می‌شوند، بنابراین هر آن‌چه معنای نیکی بدهد، تا مادامی که دیگران از غیر دینی بودن نیت‌فرداطمینان نداشته باشند، می‌تواند «خیر دینی» تلقی شود.
- از آنجا که احسان در معنای عام آن شامل هر کنش عام‌المنفعه داوطلبانه می‌شود، پس در نتیجه هر کنش داوطلبانه بدون چشمداشت‌دستیابی به منابع ثروت (غیرانتفاعی بودن) یا منابع قدرت (غیر سیاسی بودن) می‌تواند امر خیر (نیکوکاری) و حتی امر خیر دینی باشد، بنابراین فراتر از مرزبندی‌های سنتی که مانع توجه به اولویت‌های نوین فعالیت‌های داوطلبانه و نیکوکاری می‌شود، «کنش خیر» همان «کنش داوطلبانه» و کنش داوطلبانه همان «خیر دینی» است.

خونمون» کاربری با نام tala هم با انتقاد از به اشتراک گذاشتن عکس‌های غذا در وضعیت اقتصادی فعلی در توییتر نوشت: «بعد از این که عکس غذا نداشتن، نذر آب هم فراموش نشد. این تنها کاریه که از دستمون برمیاد تا سربلند از این شرایط عبور کنیم. به هر حال باید از خودمون شروع کنیم»

پس باید از خودمان شروع کنیم. حالا چند سطر بالا را بگذارد کنار چند عکس از هامون، زاینده‌رود و کارون، باورش آنقدر هم سخت نیست، شاید ۲۱ سال دیگر ایران خشک شود؛ موضوعی است که بارها کارشناسان نیز بر آن تأکید کرده‌اند. آمارها هم این را می‌گویند، همه شاخص‌های بین‌المللی حاکی از ورود ایران به بحران آب است. بحرانی که امروز سیستان و بلوچستان گرفتار آن است فردا می‌تواند تمام ایران را در برگیرد؛ می‌تواند کشور را در گردابی از بحران‌های اجتماعی، زیست‌محیطی و اقتصادی حصر کند. شاخص «فالکن مارک» شاخص «سازمان ملل» و شاخص «موسسه بین‌المللی مدیریت آب» سه شاخص اصلی طبقه‌بندی برای تشخیص بحران آب و تنش آبی در جهان است که هر سه شاخص از تشدید بحران خشکسالی در ایران خبر می‌دهند. بر مبنای شاخص فالکن مارک، ایران با سرانه مصرف منابع تجدیدپذیر آب به میزان یک هزار و ۷۰۰ مترمکعب به مرحله تنش آبی وارد شده است. بر اساس شاخص «سازمان ملل» با مصرف بیش از ۸۸ درصد منابع آب تجدیدپذیر کشور وارد مرحله «فوق بحرانی» شده است و بر اساس شاخص «موسسه بین‌المللی مدیریت آب» در مرحله «مصرف متوسط تا شدید» منابع آب قرار دارد.

#تندر آب یک اتفاق خوب و جاده‌امیدی است برای نجات مردم سیستان و بلوچستان از هیولای خشکسالی. اما بدون شک خود راه‌اندازان کارزار نذر آب هم می‌دانند این تنها راه مهار خشکسالی در ایران نیست. رنگ خشکسالی در کرمان، خوزستان، خراسان و حتی تهران هم به صدا در آمده، اگر می‌خواهیم گرفتار خشکسالی نشویم راهکار همین است: باید از خودمان شروع کنیم و درست مصرف کنیم.

#نذر آب



گفتم برنامه بی‌تدبیر و فکر در هلال احمر شروع شد. ولی رفتم در موردش تحقیق کردم. نخواستیم یک طرفه قضاوت کنیم. همیشه برایم معما بود که چرا این سرآغاز در کشور ما شروع نمی‌شود. خوزستان، کرمان، کرمانشاه، خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان به کمک جدی احتیاج دارند. ولی فقط می‌ایستیم ببینیم کدام نهاد دولتی کمک می‌کند. وقتی کمک‌ها شروع میشه می‌گیم دارن خودنمایی می‌کنند. پس این را باید جوابا باشیم؛ چه کمک کنیم و چه نکنیم حرف‌ها و تنش‌ها هست؛ ولی قربان آن خنده فرزندان جنوب کشورم بشم که بزرگترین آرزوی این فرزند مملکت خوردن آب آشامیدنی بود. ما در جایی زندگی می‌کنیم که امکانات تا حدودی در اطرافمان هست؛ ولی قدر این عاقبت را فقط فرزندان جنوب کشورم می‌فهمند. ما همه نسبت به هم منع خود مسئولیم. حتی کوتاه و مقطعی؛ ولی باشیم. گاهی حساس‌سازی آن می‌تواند نگاه‌کاخ‌نشین‌ها را به سمت کوخ‌نشین‌ها ببرد. باید باشیم برای همون خودمان. نباید امیداز بینمان برود. اگر برخی مسئولان در اجرای خیلی از مسائل کم توانند وارد میدان شویم. با دست روی دست گذاشتن و نگاه کردن، نه فقر از بین می‌رود و نه چیزی درست می‌شود. مثل اون می‌مونه که هر روز منظر باشیم که شاطر نون بیاره دم

مختلف مشغول فعالیت استرامی‌بینید. حسین سلیمانی، بازیگر سینما و تلویزیون یکی از این آدم‌هاست که پس از حضور در مناطق محروم استان سیستان و بلوچستان با انتشار یک پست نوشت: «با دوستان هلال احمر به چند روستا سر زدیم. وضعیت اینجا خیلی غم‌انگیزه. ما تو ضبط برنامه‌های خودمون هم ریتم‌مون کند شده. اما حالمون خوب شد با حمایت خیلی از عزیزان با نذر آب. اینجا بر و بچه‌های جمعیت هلال احمر چشم و امیدشون به حمایت شماست تا تنها نگذارن مردم اصیل سیستان و بلوچستان رو. متأسفانه خیلیا از گلولی من و شما زدن و بردن و خوردن... باعث شده نسبت به مسئولان بی‌توجه بشیم. ولی اینجا واقعاً زندگی نیست. ۱۵ لیتر در روز سهم هر فرد است که شامل نوشیدن، پخت و پز، استحمام و... میشه. اونم هر روز به دستشون نمی‌رسه. حالا تا نکرهای آب در روستاها مستقر بشه، خیلی چیزها حل میشه. باز ممنون از همه تون. من و تو پشت هم هستیم.» و البته سلیمانی در حرف‌هایش تأکید می‌کند: «این پول مستقیم برای هلال احمر میره و برای شخص نیست.»

آرزوی بزرگی به نام «آب آشامیدنی»
 میلاد حسنی هم که از جوانان پر شور و فعال هلال احمر است در پستی نوشته است: «وقتی اسم نذر آب رو شنیدم

حسام خراسانی
 روزنامه‌نگار

«یک بطری بزرگ آب معدنی که داخلش دو گل سرخ قرار گرفته» این تصویر ابتدایی «نذر آب» است. کمیی کمی خواهد به یاری هموطنانمان در سیستان و بلوچستان بشتابد. در واقع «نذر آب» تلاشی فداکارانه و مردمی برای کاهش رنج آسیب‌دیدگان ناشی از خشکسالی در استان‌های سیستان و بلوچستان، کرمان و خراسان جنوبی است. این کمپین دنبال آن است تا با افزایش سطح مشارکت‌های مردمی به استمرار این خدمت کمک کند. راهش ساده است؛ همه می‌توانند با ارسال عدد ۴ به ۹۹۹۹۹۹۹۹ روزانه هزینه یک بطری آب معدنی را نذر آسیب‌دیدگان خشکسالی در نواحی جنوب شرقی کشور کنند. شاید حالا که این روزها تمام حرف‌های نذر آب این است که آسیب‌دیدگان خشکسالی را در بایم، این کمپین راهی برای رسیدن به بخش کوچکی از این هدف باشد.

این حساب شخصی نیست!

قشرهای مختلف به کمپین نذر آب واکنش نشان داده و از پیوستن به آن استقبال کرده‌اند. در این کمپین طلبه، بازیگر، کارمند یا داوطلبی که در سازمان‌های مردم‌نهاد

نگاهی به کمپین #نذر آب و بازتاب‌های آن در شبکه‌های اجتماعی

یک مهر بانی درست و حسابی

گفت و گوی کوتاه «شهروند» با کمیل نفاذی «سفیر آب» در کمپین «نذر آب»

به فکر «آیندگان» باشیم!

فرهنگ استفاده بهینه از انرژی و آب باید از مهد کودک و سنین پایین آموزش داده شود

شهروند | کمیل نفاذی، روحانی‌ای که در فضای مجازی در زمینه حمایت از حقوق حیوانات و محیط زیست فعالیت دارد در این چند روز با عنوان «سفیر آب در راستای طرح نذر آب» به استان سیستان و بلوچستان سفر کرده است. «شهروند» با او گفت‌وگویی کوتاهی داشته که با هم می‌خوانیم.

• در مورد کمپین نذر آب کمی توضیح دهید. شما در این کمپین چه فعالیت‌هایی دارید؟

در چند استان کشور از جمله سیستان و بلوچستان، کرمان و خراسان جنوبی با کمبود آب مواجه هستیم. در سیستان و بلوچستان وضعیت بحرانی‌تر است و مردم با مشقت‌های بیشتری مواجه شده‌اند. به همین دلیل تعدادی از خیرین با مدد از حضرت عباس (ع) تصمیم به ایجاد کارزار #نذر آب گرفته‌اند. در این طرح خیرین سعی دارند به مناطق محروم کشور از راه‌های مختلف آبرسانی کنند. جمعیت هلال احمر هم در این داستان در رأس کار قرار گرفته و حمایت‌های جدی‌را از این نهاد مردمی دنبال می‌کند.

• شما بازیدی هم از مناطق محروم سیستان و بلوچستان داشتید. وضعیت چگونه بود؟

خوب نیست. مردم در بعضی از این مناطق حتی ممکن است در طول یک



است. با دوستان از مناطق سیستان و بلوچستان بازدید داشتیم. سه روز قرار است در این شهر حضور داشته باشیم؛ راهکارهای خیر خواهانه را بررسی کنیم و با برنامهریزی دقیق‌ترین کمپین را ادامه دهیم.

• این کمپین با همکاری جمعیت هلال احمر صورت گرفته است. آیا با هلال احمر در زمینه دیگری همکاری دارید؟

بله، من در این طرح از طرف هلال احمر به عنوان سفیر آب معرفی شده‌ام. پیشتر هم به عنوان داوطلب در مواقع ضروری مانند زلزله بم و کرمانشاه حضور داشتم. از سال ۸۰ عضو داوطلب هلال احمر شهرستان آمل بوده‌ام و هنوز هم با این جمعیت همکاری می‌کنم.

• توصیه کمیل نفاذی در مورد حفظ آب؟

فرهنگ استفاده بهینه از انرژی و آب باید از مهد کودک و سنین پایین آموزش داده شود. این موضوع باید جزو دروس رسمی نهادهای آموزشی قرار بگیرد و از آغاز تعلیم و تربیت نحوه استفاده از آب و انرژی را نیز به کودکان آموزش دهیم.

• شما خودتان چه فعالیت‌هایی برای صرف جویی در مصرف آب انجامی دهید؟

همیشه سعی می‌کنم به هیچ وجه از آب آشامیدنی استفاده دیگری نکنم. با یک لیوان آب هم می‌شود وضو گرفت. مردم ما این جمله را شنیده‌اند: «آب هست، اما کم است.» نباید طوری رفتار کنیم که این مایع حیاتی در دسترس آیندگان نباشد و آیندگان ما را شمامت کنند که چرا گذشتگان این مایع حیاتی را از بین برده‌اند، همان طور که ما گذشتگان را در خصوص مسائل محیط‌زیستی شمامت می‌کنیم.

گفت و گو